

Ze sprawozdania Komisji wynika, że rok 2023 jest jednym z pięciu najgorszych lat pod względem pożarów lasów w Europie.

W ubiegłym roku Europa, Bliski Wschód i Afryka ucierpiały z powodu jednych z najgorszych pożarów od 2000 roku. Zgodnie ze [sprawozdaniem na temat pożarów lasów z 2023 r.](#) opublikowanym dziś przez Wspólne Centrum Badawcze Komisji pożary dotknęły ponad 500 000 hektarów gruntów naturalnych, czyli mniej więcej połowę powierzchni wyspy Cypr.

W ostatnich latach katastrofalne pożary lasów były powszechne w Unii Europejskiej i krajach sąsiadujących, a rok 2023 nie był wyjątkiem. Pożary i pożary zakwestionowały tradycyjne metody gaszenia pożarów, w tym pożar w pobliżu miasta Alexandroupolis w greckim regionie Macedonii Wschodniej i Tracji. Był to największy pojedynczy pożar odnotowany w UE od czasu, gdy europejski [system informacji o pożarach lasów \(EFFIS\)](#) zaczął je śledzić w 2000 r.

Bezprecedensowe pożary, które ogarnęły Europę w ciągu ostatnich czterech lat, pokazują, że niezaprzeczalne skutki zmiany klimatu dla pożarów stają się coraz częstsze i bardziej intensywne. Zostało to podkreślone w pierwszej w historii [europejskiej ocenie ryzyka klimatycznego](#) (EUCRA) oraz w opublikowanym [w tym roku komunikacie Komisji w sprawie zarządzania ryzykiem klimatycznym w Europie](#).

Zmiana klimatu nie tylko zwiększa rozmiary obszarów dotkniętych pożarami, ale także nasila poszczególne pożary, przedłuża sezon pożarów poza tradycyjny okres letni i powoduje pożary na obszarach, które zwykle nie były nimi dotknięte.

Wysoka częstotliwość i intensywność pożarów lasów podczas długotrwałych sezonów pożarowych stanowi nowe wyzwanie dla służb przeciwpożarowych w Europie i na świecie, ponieważ gaszenie pożarów z powietrza staje się bardziej uciążliwe, a operacje naziemne stają się trudniejsze, a nawet niemożliwe.

Spadek liczby pożarów lasów w UE w 2024 r., ale nadal powyżej średniej z dziesięciu lat

Wstępna ocena sezonu pożarów roślinności w 2024 r. w UE do połowy września pokazuje, że obszar spalony pożarami w UE był poniżej średniej z ostatnich dwóch dekad. Wynika to głównie z okresowych opadów deszczu, które dotknęły znaczną część terytorium UE wiosną i latem.

We wrześniu w Portugalii wybuchły jednocześnie liczne pożary. Spowodowało to, że szkody spowodowane pożarami lasów w 2024 r. przekroczyły średnią UE z ostatnich dziesięcioleci. Ogólnie rzecz biorąc, 2024 r. można jednak uznać za mniej dotkliwy sezon pożarów roślinności, ponieważ oznacza on spadek szkód po trzech kolejnych latach niszczycielskich pożarów.

Komisja i państwa członkowskie UE poprawiają swoje zdolności w zakresie zapobiegania, gotowości i gaszenia pożarów, co pomogłoby ograniczyć szkody w całej UE w tym roku.

Zwalczanie podstawowej przyczyny pożarów lasów i podnoszenie świadomości na temat zmieniającego się klimatu

Aby przeciwdziałać pożarom lasów w Europie i na świecie, należy zminimalizować liczbę pożarów

lasów i zarządzać krajobrazem w regionach podatnych na zagrożenia, zapobiegając gromadzeniu się rodzajów paliwa wysokiego ryzyka i ich ciągłości przestrzennej. Środki zapobiegawcze oparte na zasobach przyrody, takie jak promowanie składu gatunkowego drzew, które są mniej podatne na pożary, umożliwienie wypasu przez roślinożerców lub przepisanych oparzeń, są skuteczne w zmniejszaniu ryzyka pożarów lasów, wraz ze zintegrowanymi podejściami do planowania krajobrazu.

Według sprawozdania około 96 % pożarów lasów w UE jest spowodowanych działaniami człowieka, co oznacza, że kampanie edukacyjne i uświadamiające są zasadniczym elementem rozwiązania. W miarę pogłębiania się kryzysu klimatycznego ważne jest, aby ludność Europy przygotowywała się na częstsze i intensywniejsze pożary lasów. Środki zapobiegawcze muszą obejmować wszystkie grupy ludności, w tym społeczności wiejskie mające bezpośredni kontakt z obszarami przyrodniczymi, a także szczególnie wrażliwą ludność żyjącą na styku dzikiej przyrody z miastem.

Kontekst

[Europejski System Informacji o Pożarach Lasów \(EFFIS\)](#) to sieć 43 państw, które wymieniają zharmonizowane informacje na temat pożarów lasów i oceniają ich skutki w Europie. Jest to również platforma wymiany dobrych praktyk w zakresie zapobiegania pożarom, gaszenia pożarów, renowacji i innych działań związanych z zarządzaniem pożarami.

Od 2015 r. EFFIS jest jednym z elementów [usług programu Copernicus w zakresie zarządzania kryzysowego](#), unijnego programu obserwacji Ziemi, który dostarcza informacji na temat planety i jej środowiska zarówno z monitorowania satelitarnego, jak i danych in situ.

Aby uzyskać więcej informacji

[Sprawozdanie na temat pożarów lasów z 2023 r.](#)

[Komunikat Komisji w sprawie zarządzania ryzykiem klimatycznym](#)